

Tuto neděli nám liturgie předkládá k meditaci evangelní epizodu Ježíšovy návštěvy v domě Marty a Marie (srov. Lk 10, 38-42). Zatímco Marta je v jednom kole při chystání pohoštění a obsluhování, Maria sedí u nohou Mistra a naslouchá jeho slovům. Kristus tvrdí, že Marie si vybrala nejlepší úděl a ten jí nikdo nevezme. (Lk 10, 42). Naslouchat Božímu slovu je nejdůležitější věc v našem životě.

Kristus je vždy mezi námi a touží po tom, aby mluvil k našemu srdci. Můžeme mu naslouchat tak, že s vírou rozjímáme Písmo svaté; když se v usebrání věnujeme soukromé nebo komunitní modlitbě, když se v tichu zastavíme před svatostánkem, z něhož On k nám mluví s láskou.

Zvláště v neděli jsou křesťané voláni, aby se setkali s Pánem a naslouchali mu. Nejplnějším způsobem k tomu dochází účastí na mši svaté, v níž Kristus připravuje pro věřící stůl slova a chleba života. Avšak i jiné chvíle modlitby a meditace, odpočinku a bratrství mohou užitečně přispívat ke svěcení dne Páně.

Když si Bůh, působením Ducha svatého, učiní příbytek v srdci věřícího, stává se mnohem snadnější sloužit bratřím.

Sv. Jan Pavel II. 18. 7. 2004

Když Ježíš říká Martě: „Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí, ale jen jedno je třeba. Marie se vybrala nejlepší úděl“ (Lk 10,41-42), co to znamená? Naslouchat Pánu a upamatovat se. Nelze se každý den modlit, jako kdybychom neměli dějiny. Každý z nás má svoji minulost. A s těmito dějinami v srdci přistupujeme k modlitbě, jako Marie. Častokrát se však jako Marta necháváme odradit pracemi, denním shonem, konáním toho, co jsme povinni konat, a zapomínáme na tyto dějiny. Náš vztah s Bohem nezačíná dnem křtu. Tím je zapečetěn. Začíná, když na nás z věčnosti Bůh shlédl a vyvolil nás. Začíná v Božím srdci. Upamatovat se na svoje vyvolení, kterým na nás shlédl Bůh. Připomenout si běh svojí smlouvy. Ctil jsem ji? Nebo ne? Jistěže ne, jsme hříšníci a pamatujeme, připomínáme si příslib, který Bůh dává a nikdy neklame a který je naší nadějí. To je pravá modlitba.

Papež František 7. 10. 2014

Další texty v týdnu

Po: Mich 6,1-4.6-8; Mt 12,38-42
 Út: Mich 7,14-15.18-20; Mt 12,46-50
 St: Jer 1,1.4-10; Mt 13,1-9

Čt: Jer 2,1-3.7-8.12-13; Mt 13,10-17
 Pá: Pís 3,1-4a; Jan 20,1.11-18
 So: Gal 2,19-20; Jan 15,1-8

Prameny, odkazy

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Lukáše; Paul-Gerhard Müller – Evangelium sv. Lukáše – Malý stuttgartský komentář; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz;

16. neděle v mezidobí – cyklus C

17. července 2016

³⁸Ježíš přišel do jedné vesnice, kde ho přijala do domu nějaká žena, jménem Marta. ³⁹Měla sestru, která se jmenovala Marie. Ta se posadila Pánu k nohám, a poslouchala jeho řeč. ⁴⁰Marta měla plno práce s obsluhou. Přistoupila k němu a řekla: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě má sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže!“ ⁴¹Pán jí odpověděl: „Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. ⁴²Ano, jen jedno je třeba. Marie si vybrala nejlepší úděl a ten jí nikdo nevezme.“

Lk 10,38-42

1. čtení:
Gn 18,1-10a

2. čtení:
Kol 1,24-28

Evangelium:
Lk 10,38-42

Srovnání:
Jan 11,1.5;

12,2-3;
Mt 6,33-34

Úvod k meditaci

Marta se těšila z návštěvy, ale zároveň propadla úzkostné starosti. Marta má Pána Ježíše ráda stejně jako Marie! I ona ráda Mistra poslouchala. Ale teď chtěla, aby jí Marie pomohla připravit pohoštění, aby potom obě mohly chvíli posedět s Mistrem a posílit se jeho slovy.

Ježíš nás vychovává ke klidu, k vnitřnímu pokoji v tom, co konáme, když to konáme jako vůli Boží. Marie silně vnímá Ježíšem tak často opakovaná slova o jeho blížícím se konci. Ona vidí vůli Boží jednoznačně v tom, že chce ještě cosi získat od Krista, když už ho brzy ztratí. Vidí, co ještě může a chce získat, ne to, co má Pánu dát. Zná ho jako toho, který chce víc dát než brát. Ježíš chce více sloužit než být obsluhován.

Marta propadá nepokoji z přemíry starostí. Je nervózní, že nestačí všechno udělat podle svých představ. Jak si často i my připouštíme, že je moc práce a málo času? Musíme také přezkoumávat systém našich přesvědčení a zvyklostí podle Ježíšova měřítká a být připraveni k opravám. Potřebujeme svobodu vůči všem nátlakům osobních zvyklostí, konzumu a životní úrovně. Nesmíme jednoduše přebírat, co je předkládáno naším okolím jako obvyklé, nutné a správné.

Možná jsme spíše propadli tomu, jak do málo času, našeho dne, našeho života chtít tolik dát. Pak snadno vidíme i víc než je třeba. Staráš se a znepokojuješ pro mnohé.

Ježíš staví na první místo naslouchání jeho slovu. Potřebujeme čas pro klid a rozvahu, pro modlitbu. Ježíš nechce příčinlivou aktivitu, která vždy ví, co je správné a co je tudíž třeba dělat, nýbrž chce nejprve rozvahu a klid, se kterými člověk naslouchá, přemýšlí, nechá si říci, co je skutečně důležité a co je třeba činit.

Ježíš dává Martě i nám pochopit, že se máme více ptát na skutečná přání druhých a nepředpokládat, že je známe. Co opravdu potřebují moji bližní (kromě materiálních potřeb)? Nejlepší materiální zabezpečení nemůže nikdy dát uspokojení základní potřeby: mít na sebe navzájem čas, naslouchat si v trpělivosti a lásce a být si navzájem nablízku.

Příběh je chválou splnění Boží vůle, chválou klidu a pokoje. Chválou touhy být s Ježíšem a mnoho od něho získat, víc než mu my můžeme dát.

Svým jednáním neodsuzuje Ježíš Martinu aktivitu a starostlivost jako na něco špatného, nýbrž přiděluje jim náležité místo.

Výklad biblického textu

Kontext: Ježíš byl dvakrát přijat v domě farizeje a dvakrát v domě hříšníka; hříšníci ho přijali s radostí, farizeové kriticky. Marta také prokáže pohostinnost, ale skutečné přijetí se Ježíšovi dostává u Marie.

v. 38: přijala ho do domu nějaká žena – Pro muže bylo nepatřičné, když mu byla hostitelkou žena

jménem Marta – Přeloženo z aramejštiny znamená paní. Oproti tomu je Ježíš skutečný Pán a kritizuje nesprávné postoje Marty.

v. 39: Ta se posadila Pánu k nohám – Podle rabínského chápání bylo vyučování a poučování určeno pouze mužům. Ženy byly vyloučeny z jakéhokoli vyučování. V židovském světě neměla totiž žena význam v oblasti nábožensko-právní, ani v oblasti politicko-sociální. Nebylo jí například dovoleno veřejně číst z Tóry. Ježíš však převrací toto zažitě židovské chápání a uznává ženy jako rovnocenné.

poslouchala jeho řeč – Tématika naslouchání hraje zvláštní roli v Lukášově evangelii: člověk, který postavil dům na skále (Lk 6,46-48); podobenství o rozséváči (Lk 8,15); kdo slyší Boží slovo a podle něho jedná je Ježíšovým příbuzným (Lk 8,21). Naslouchání neznamená únik od povinností nebo odpovědnosti, nýbrž jen ukazuje, že naslouchání slovu předchází jakékoli činnosti.

v. 40: měla plno práce s obsluhou – Kdo poslouchá „lež“ Božího nepřítele, toho pojme strach: začne se znepokojovat, a tím více zakalovat svůj život a stále méně chápat.

Pane, nezáleží ti na tom – Zaznívá zde nadřazenost nejen vůči sestře, nýbrž i snaha imponovat Ježíšovi, i když ho uznává jako Pána. Marta touží po tom, aby Pán uznal, že ona ví, co se má dělat a dělá to správně.

v. 41: Marto, Marto! – Dvojí oslovení je slavnostní povolání podobně jako u Mojžíše (Ex 3,4), Samuela (1 Sam 3,10), Šavla (Sk 9,4).

Drazí bratři a sestry, také tuto neděli pokračuje čtení z desáté kapitoly Lukášova evangelia. Dnešní úryvek pojednává o Martě a Marii. Kdo jsou tyto dvě ženy? Lazarovy sestry, Marta a Maria, jsou věrné Pánovy učednice, které bydlely v Betánii. Svatý Lukáš je popisuje takto: Maria sedí u Pánových nohou a „poslouchala jeho řeč“ (srov. Lk 10,39-40). Obě poskytují Pánu vlídné přijetí na jeho cestách, ale každá jinak. Maria usedá Ježíšovi k nohám, aby mu naslouchala, zatímco Marta se nechá pohlit obsluhou, a je tak ustaraná, že se obrací na Ježíše: „Pane, nezáleží ti na tom, že mě sestra nechala obsluhovat samotnou? Řekni jí přece, ať mi pomůže“ (v. 40). Ježíš jí odpoví jemnou výtkou: „Marto, Marto! Děláš si starosti a znepokojuješ se pro mnoho věcí. Ano, jen jedno je třeba“ (v. 41).

Co chce Ježíš říci? Co je tím, čeho je jedině třeba? Především je důležité chápat, že nejde o protikladné postoje, ale naopak, o dva stejně podstatné aspekty našeho křesťanského života, aspekty, které by se neměly oddělovat, ale prožívat v hluboké jednotě a harmonii. Proč se však Martě dostává výtky, byť jemné? Protože považovala za podstatné jenom to, co dělala ona, a byla příliš pohlčená austaraná věcmi, které je třeba „udělat“. V křesťanovi nejsou skutky služby a lásky nikdy odděleny od hlavního zdroje každé naší činnosti, totiž od naslouchání Pánovu slovu, od přebývání u Ježíšových nohou v postoji učedníka, podobně jako Maria. A proto je napomenuta Marta. Také v našem křesťanském životě, drazí bratři a sestry, jsou modlitba a činnost vždycky hluboce spojeny. Modlitba, která nevede ke konkrétnímu jednání ve vztahu k bratru, jenž je chudý, nemocný či potřebuje pomoc, vůči bratru v tísní, je modlitbou sterilní a neúplnou. A stejně tak, pokud církevní služba soustředí pozornost jenom na svoji činnost, přikládá větší váhu věcem, funkcím, strukturám a zapomíná na ústřední postavení Krista, nevěnuje čas dialogu s Ním v modlitbě, tak hrozí, že bude sloužit sama sobě a nikoli Bohu přítomnému v potřebném bratrovi. Svatý Benedikt shrnoval životní styl doporučovaný mnichům dvěma slovy: ora et labora, modli se pracuj. Z rozjímání, ze silného vztahu přátelství s Pánem se v nás rodí schopnost žít a nést Boží lásku, Jeho milosrdenství a něhu druhým. A také naše práce pro bratra v nouzi, naše charita v dílech milosrdenství, nás vede k Pánu, poněvadž hledíme na Pána v bratrovi a sestře, kteří jsou v nouzi.

Papež František 21. 7. 2013

Kristova slova jsou naprosto jasná: žádné pohrdání činným životem, jakož i velkoudušným pohostinstvím. Avšak jasně připomíná fakt, že jediná věc opravdu nutná je něco jiného: naslouchat slovu Boha; a Bůh je v té chvíli právě tam, přítomný v Ježíšově osobě! Všechno ostatní pomine a bude nám vzato, ale Boží slovo je věčné a dává smysl dennímu zaměstnání i shonu.

Benedikt XVI. 18. 7. 2010